

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2012

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

2 Αυγούστου 2012

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

*Επόμενο δελτίο: **4 Οκτωβρίου 2012***

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2012

α) Ε.Ε – Ευρωζώνη: Πτωτικό το οικονομικό κλίμα στην ΕΕ και την Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** περιορίστηκε τον Ιούλιο κατά 1,4 μονάδες, φθάνοντας στις 89,0 μονάδες και στην **Ευρωζώνη** κατά 2 μονάδες, κινούμενος στις 87,9, απέχοντας σημαντικά πλέον από το μακροχρόνιο μέσο όρο του και στις δύο ζώνες. Η επιδείνωση των προσδοκιών στις Υπηρεσίες αποτέλεσε τη βασική αιτία της πτώσης του κλίματος στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη, η υποχώρηση εκπορεύεται κατά κύριο λόγο από την υποχώρηση των προσδοκιών στην Βιομηχανία και την καταναλωτική εμπιστοσύνη.

Συγκεκριμένα, στη **Βιομηχανία** ο δείκτης κλίματος συνεχίζει την πτωτική του πορεία, η οποία έχει ξεκινήσει από τον Μάρτιο, τόσο στην ΕΕ (κατά -0,7 μονάδες), όσο και στην Ευρωζώνη, όπου η πτώση είναι εντονότερη (-2,2). Η εξέλιξη αυτή είναι ανάλογη με εκείνη στις **Υπηρεσίες**, όπου ο σχετικός δείκτης υποχωρεί για τέταρτο κατά σειρά μήνα, περισσότερο όμως στην ΕΕ και λιγότερο στην Ευρωζώνη (κατά -3,1 και -1,1 μονάδες αντίστοιχα). Στο **Λιανικό Εμπόριο**, μετά την αισθητή άνοδο του Ιουνίου και στις δύο ζώνες, τον Ιούλιο ο αντίστοιχος δείκτης περιορίζεται ελαφρά (κατά -0,3 και -0,6 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη), ενώ και στις **Κατασκευές** σημειώνεται αντίστοιχη, ήπια εξασθένιση και στους δύο δείκτες (-0,5 σε ΕΕ και -0,3 σε Ευρωζώνη). Τέλος, ο δείκτης **Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** κινείται και πάλι πτωτικά στην ΕΕ (-0,5) και περισσότερο στην Ευρωζώνη (-1,7), λόγω των ασθενέστερων προβλέψεων για τη μελλοντική *οικονομική κατάσταση κάθε χώρας*, την ενίσχυση των δυσοίωνων *προβλέψεων για την εξέλιξη της ανεργίας* και τις επιφυλακτικότερες διατυπώσεις των ευρωπαϊών καταναλωτών ως προς την *πρόθεση για αποταμίευση*. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -12,8 και -15,0 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* υποχωρούν ελαφρά στην ΕΕ και περισσότερο στην Ευρωζώνη, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών*. Τέλος, στις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* καταγράφεται άνοδος, οριακή στην ΕΕ και κατά 2 μονάδες στην Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται στις -10,4 μονάδες στην ΕΕ και στις -8,5 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι αρνητικές *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* επιδεινώνονται κατά 2 περίπου μονάδες στην ΕΕ και παραμένουν αμετάβλητες στην Ευρωζώνη, ενώ οι αρνητικές *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* διευρύνονται σημαντικά στην ΕΕ και λιγότερο στην Ευρωζώνη. Τέλος, οι μέχρι πρότινος θετικές *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* χάνουν από 2-3 και στις δύο ζώνες, διατηρώντας έτσι το αρνητικό τους πρόσημο.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες τον Ιούνιο διαμορφώνονται στις -10,3 και -15,0 μονάδες αντίστοιχα στην ΕΕ και την Ευρωζώνη. Οι αρνητικές *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* εξομαλύνονται περαιτέρω στην ΕΕ, κατά 3 περίπου μονάδες, ενώ στην Ευρωζώνη παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες. Οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα*

υποδηλώνουν μικρή ρευστοποίηση στην ΕΕ, ενώ δεν μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη και τέλος, σημαντική πτώση κατά 5 και 2 περίπου μονάδες καταγράφει ο δείκτης των προβλέψεων για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα.

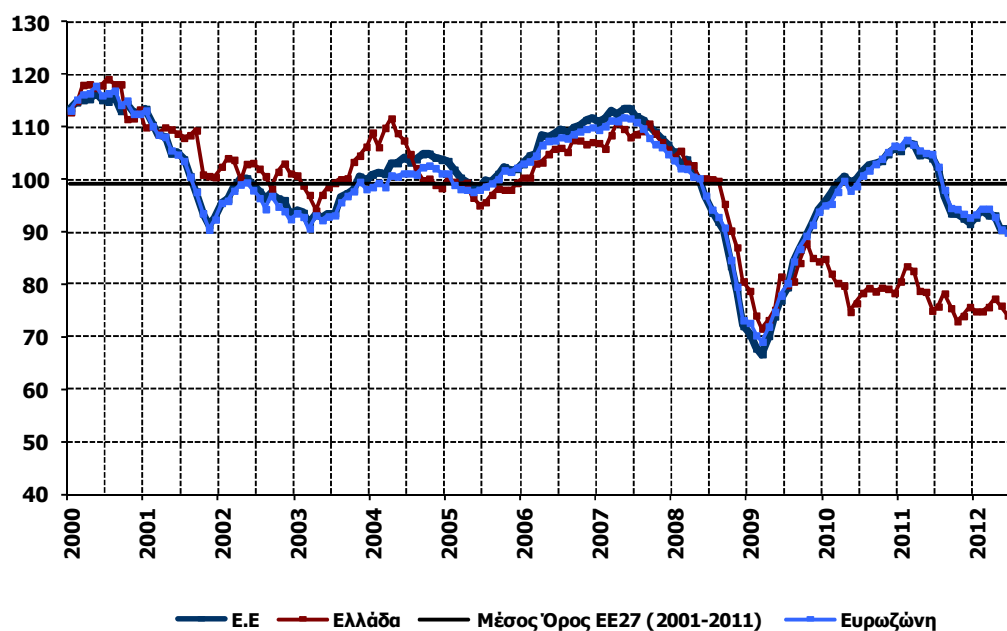
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2011=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011				
ΕΕ-27	66,9 Μαρ-09	113,8 Ιουν-07	99,3	111,03	93,32	79,31	101,18	100,28				
Ευρωζώνη	69,6 Μαρ-09	113,0 Ιαν-01	98,7	109,38	93,46	80,24	100,51	101,01				
Ελλάδα	67,2 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,3	108,38	97,43	79,70	79,31	77,62				
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	105,5	107,0	106,8	104,7	104,9	104,1	101,9	97,1	93,6	93,6	92,6	91,6
Ευρωζώνη	106,3	107,6	106,7	105,6	105,1	104,9	102,5	98,1	94,6	94,4	93,5	92,8
Ελλάδα	80,6	83,5	82,6	78,8	78,6	75,0	75,8	78,3	75,5	73,0	74,0	75,7
2012												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	92,8	94,0	93,2	93,2	90,4	90,4	89,0					
Ευρωζώνη	93,4	94,5	94,5	92,9	90,5	89,9	87,9					
Ελλάδα	74,9	74,9	75,7	77,3	76,0	74,1	76,1					

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα (1990-2011=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Στις **Κατασκευές**, οι αρνητικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη κινούνται τον Ιούλιο στις -31,4 και -28,4 μονάδες αντίστοιχα. Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, οι αρνητικές *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών* διευρύνονται οριακά και στις δύο ζώνες, ενώ στις *προβλέψεις για την απασχόληση το επόμενο 12μηνο*, οι σχετικοί δείκτες παραμένουν σχεδόν αμετάβλητοι σε ΕΕ και Ευρωζώνη.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -20,2 και στις -21,5 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι αρνητικές *προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους* κερδίζουν οριακά έδαφος στην ΕΕ και παραμένουν στα ίδια επίπεδα στην Ευρωζώνη, ενώ οι *προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας* υποχωρούν οριακά στην ΕΕ και περισσότερο στην Ευρωζώνη. Η *πρόθεση για αποταμίευση* περιορίζεται επίσης ήπια στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, ενώ τέλος, ο δείκτης *προβλέψεων για την εξέλιξη της ανεργίας* επιδεινώνεται κατά 2 και 3 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη.
- Τέλος, ο αρνητικός δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** (δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος) αμβλύνεται και στις δύο ζώνες και περισσότερο στην Ευρωζώνη (στις -3,9 από -4,8 και στις -10,2 από -12,8 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη). Από τα επιμέρους στοιχεία, οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* κερδίζουν έδαφος σε αμφότερες τις ζώνες και περισσότερο στην Ευρωζώνη, ενώ αντίθετα υποχωρούν οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης*. Σε ό, τι αφορά τις *προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο*, οι σχετικοί δείκτες αντισταθμίζουν τις απώλειες της τρέχουσας ζήτησης, αφού αυξάνονται κατά 5 και 7 περίπου μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη.

Το οικονομικό κλίμα επιδεινώνεται τον Ιούλιο στα $\frac{3}{4}$ των ευρωπαϊκών χωρών, όμως από τις επτά μεγαλύτερες χώρες, μόνο σε τρεις από αυτές καταγράφεται αρνητική μεταβολή. Συγκεκριμένα, η πτώση είναι μεγαλύτερη στην Γερμανία (-3,7) και την Γαλλία (-2,3) και μικρότερη στην Ισπανία (-1,4), ενώ αντίθετα στην Ολλανδία (+0,6), την Ιταλία (+1,3) και το Ην. Βασίλειο (+1,7) το οικονομικό κλίμα βελτιώνεται τον Ιούλιο. Στην Πολωνία τέλος, το κλίμα παραμένει αμετάβλητο (-0,1), ενώ σταθερά μόνη η Γερμανία παραμένει η μεγάλη χώρα στην οποία ο σχετικός δείκτης κινείται πάνω από το μακροχρόνιο μέσο όρο του.

β) Ελλάδα: Ανάκαμψη του οικονομικού κλίματος, ενισχύεται η καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο **Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα** ανακάμπτει τον Ιούλιο κατά 2 μονάδες, στις 76,1 μονάδες, εξέλιξη η οποία εκπορεύεται από τη βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών κυρίως στο Λιανικό Εμπόριο και τις Κατασκευές, αλλά και από την άνοδο της καταναλωτικής εμπιστοσύνης για πέμπτο διαδοχικό μήνα. Οι προσδοκίες στη Βιομηχανία υποχωρούν οριακά, ενώ στις Υπηρεσίες παραμένουν αμετάβλητες τον Ιούλιο. **Η συγκρότηση κυβέρνησης φαίνεται να λειτούργησε θετικά κυρίως στην καταναλωτική εμπιστοσύνη, όπου φαίνεται να υπάρχουν μετεκλογικές προσδοκίες για επικείμενες αλλαγές στην εφαρμοζόμενη πολιτική. Οι επιχειρηματικές προσδοκίες γενικά είναι πολύ συγκρατημένες, καθώς αυτό το οποίο αποτιμάται θετικά είναι κυρίως η εντονότερη κινητικότητα της κυβέρνησης, σε σχέση με την αδράνεια των προηγούμενων μηνών.**

Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, έντονη πτώση καταγράφουν οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής*, ενώ οι απαισιόδοξες *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* ενισχύονται ελαφρά, αν και τα αποθέματα αποκλιμακώνονται.
- στις **Υπηρεσίες**, οι *δυσοίωνες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* και οι αντίστοιχες για την *τρέχουσα ζήτηση* εμμένουν, αν και διατυπώνονται λιγότερο απαισιόδοξες *προβλέψεις για τη ζήτηση* του τομέα.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, ο αρνητικός δείκτης των *εκτιμήσεων των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις* βελτιώνεται, ενώ και οι αρνητικές *προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων* αμβλύνονται, με τις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* να υποχωρούν ελαφρά, υποδηλώνοντας ρευστοποίηση.
- στις **Κατασκευές**, οι πολύ απαισιόδοξες *προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών* των επιχειρήσεων βελτιώνονται ελαφρώς, εξέλιξη όπως άλλωστε και οι πολύ αρνητικές *προσδοκίες για την απασχόληση* του τομέα.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι αρνητικές προβλέψεις για την *οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού* και την *οικονομική κατάσταση της χώρας* αμβλύνονται σημαντικά και αυτόν το μήνα, ενώ αντίθετα στην ήδη χαμηλή *πρόθεση για αποταμίευση* το επόμενο 12μηνο σημειώνεται κάμψη. Έκπληξη προκαλεί πάντως η *άμβλυνση των πολύ δυσοίωνων προβλέψεων για την εξέλιξη της ανεργίας*, από εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα ωστόσο.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2012

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Σταθεροποιητικές τάσεις στις επιχειρηματικές προσδοκίες, αναμένεται όμως πτώση της παραγωγής

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** περιορίζεται οριακά τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 73,5 μονάδες (από 74,1 μονάδες), κατώτερα έναντι του αντίστοιχου περυσινού επιπέδου του (77,5 μονάδες). **Σε επίπεδο βασικών δεικτών, η έντονη πτώση στις προβλέψεις για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου και οι ελαφρώς υποτονικότερες τρέχουσες παραγγελίες, αντισταθμίζονται κατά κύριο λόγο από τις αποκλιμακωμένες εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων.** Συγκεκριμένα, οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής* επιδεινώνονται και αυτόν το μήνα, με το σχετικό δείκτη να παραμένει σε αρνητικά επίπεδα, ενώ και οι έντονα αρνητικές *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* διευρύνονται ελαφρά. Ως αντίβαρο στις παραπάνω εξελίξεις λειτουργούν οι εκτιμήσεις για το *επίπεδο των αποθεμάτων*, καθώς αποκλιμακώνονται περαιτέρω τον Ιούλιο. Αναλυτικότερα:

α) Σε ότι αφορά το **επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης**, ο αρνητικός δείκτης καταγράφει μικρές απώλειες και διαμορφώνεται στις -53 μονάδες (από -51), με το 56% των επιχειρήσεων του τομέα να δηλώνει το τελευταίο τρίμηνο μειωμένες για την εποχή παραγγελίες και μόλις το 2-3% να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, ο σχετικός δείκτης διατηρεί την πτωτική του πορεία για τρίτο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται στα δυσμενέστερα επίπεδα του έτους, στις -16 μονάδες (από -9). Το 30% των επιχειρήσεων προβλέπει πτώση της παραγωγής στο επόμενο τρίμηνο (από 28%), με μόλις το 14% (από 1/5) να αναμένει άνοδο.

γ) Τα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων** αποκλιμακώνονται για δεύτερο μήνα, με το σχετικό ισοζύγιο να περιορίζεται κατά το ήμισυ, στις +7 μονάδες. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 1/5 (από 24%) αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα και το 14% (από 10%) εκτιμά ότι αυτά είναι χαμηλά.

δ) Ως προς τους δείκτες που προσεγγίζουν την *εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων*, οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** διευρύνονται ελαφρά, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στις -31 μονάδες (από -27) και το 38% των επιχειρήσεων του τομέα να κρίνει ως χαμηλά για την εποχή τα επίπεδα των παραγγελιών του. Οι **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές το τελευταίο τρίμηνο** παραμένουν σχεδόν αμετάβλητες, στις -7 μονάδες, με το 22% των επιχειρήσεων (από 18%) να θεωρεί αυξημένες τις τρέχουσες εξαγωγές και τα 3/10 (από 1/4) μειωμένες. Από την άλλη πλευρά, πτώση καταγράφεται στις θετικές **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό ισοζύγιο να περιορίζεται στη χαμηλότερη επίδοση από τον Φεβρουάριο, στις +9 μονάδες (από +15). Το 1/4 των επιχειρήσεων (από 27%) αναμένει άνοδο των εξαγωγών του το επόμενο διάστημα, ενώ ένα 16% (από 12%) προβλέπει μείωση.

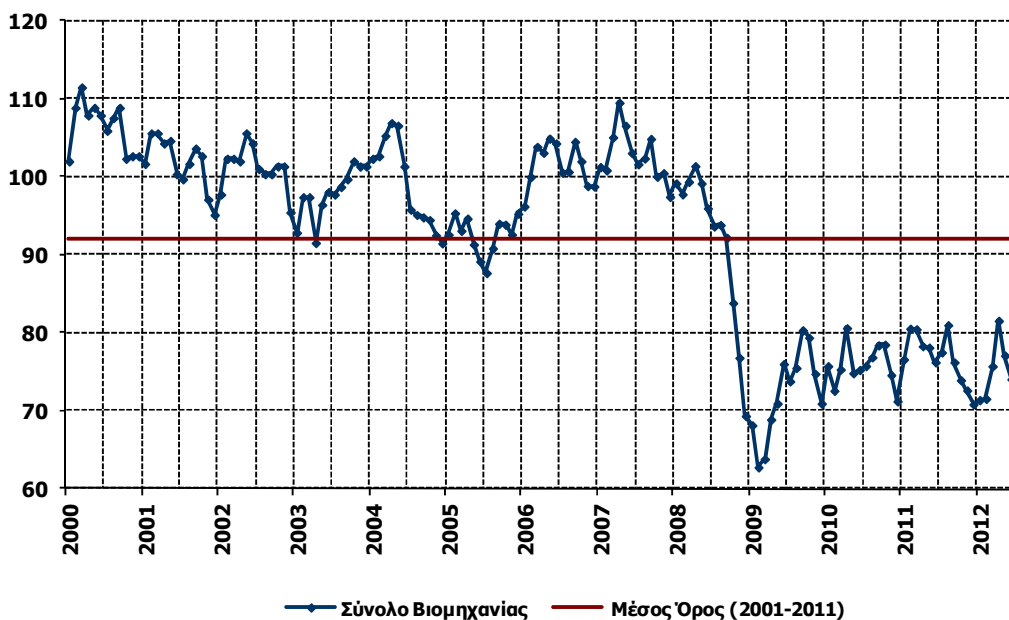
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Βιομηχανία (1996-2006=100)		Μέσος όρος									
		Min 62,8 Φεβ-09	Max 109,5 Απρ-07	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011		
				92,2	102,8	91,9	72,1	75,8	76,9		
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
76,6	80,6	80,5	78,3	78,1	76,2	77,5	81,0	76,2	74,0	72,6	70,9
2012											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
71,4	71,6	75,7	81,6	77,1	74,1	73,5					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

ε) Στους *δείκτες των πωλήσεων*, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις **τρέχουσες πωλήσεις των επιχειρήσεων** παραμένουν αμετάβλητες στις -23 μονάδες, με τα 2/5 των επιχειρήσεων να τις θεωρούν μειωμένες έναντι του προηγούμενου τριμήνου και ένα 18% να εκτιμά ότι κινούνται ανοδικά. Από την άλλη πλευρά, μεγάλη είναι η πτώση που σημειώνουν οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο σχεδόν να τριπλασιάζεται στις -17 μονάδες. Από τις επιχειρήσεις του τομέα, το 31% (από 26%) αναμένει μειωμένες πωλήσεις στο επόμενο τρίμηνο και το 14% (από 19%) προβλέπει διεύρυνσή τους.

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** διαμορφώνονται στα ίδια σχεδόν επίπεδα το τελευταίο τρίμηνο, στους 3,9, στο μέσο όρο της φετινής χρονιάς ενώ σχεδόν αμετάβλητο από τον προηγούμενο μήνα παραμένει και το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** στο 63,5%.

ζ) Μικρή ανάκαμψη καταγράφει ο δείκτης των **προβλέψεων για την απασχόληση**, από τις -17 μονάδες τον Ιούνιο στις -15 μονάδες τον Ιούλιο. Το 18% (από 1/4) των επιχειρήσεων του τομέα να προβλέπει περαιτέρω μείωση των θέσεων εργασίας το προσεχές διάστημα, έναντι του 4-5% που αναμένει άνοδο το τελευταίο δίμηνο.

η) Στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών των προϊόντων**, ο σχετικός ελλειμματικός δείκτης διατηρείται στα ίδια σχεδόν επίπεδα, στις -7 μονάδες, με το 6% των επιχειρήσεων να αναμένει εκ νέου άνοδο τιμών και ένα διπλάσιο ποσοστό (από 15%) να προβλέπει μείωσή τους το επόμενο τρίμηνο.

θ) Προχωρώντας στα ερωτήματα που τίθενται ανά τρίμηνο, το ισοζύγιο των απαντήσεων για τις **εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες** δεν μεταβάλλεται τον Ιούλιο από τις -12 μονάδες του Απριλίου, παρά το διάστημα εγχώριας και διεθνούς αβεβαιότητας που μεσολάβησε λόγω των διαδοχικών εκλογικών αναμετρήσεων. Το 1/10 των επιχειρήσεων αναφέρει άνοδο των νέων παραγγελιών και το 21% δηλώνει μειωμένες νέες παραγγελίες.

ι) Στο ερώτημα τριμήνου για τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, το μειωμένο 23% των επιχειρήσεων (27% τον Απρίλιο) εκτιμά απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από όσες αντιμετωπίζουν προβλήματα, το 41% δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 24% την κεφαλαιακή ανεπάρκεια, το 4% τον ανεπαρκή κεφαλαιουχικό εξοπλισμό, το 2% την έλλειψη εργατικού δυναμικού και ένα 6% παράγοντες που συνδέονται με την τρέχουσα ύφεση και οικονομική συγκυρία.

κ) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με τις **προβλέψεις των επιχειρήσεων για τον προορισμό των εξαγωγών τους στους προσεχείς μήνες**, σημειώνεται τον Ιούλιο ήπια βελτίωση σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση στον προορισμό της ΕΕ (+10 από +8 μονάδες ο δείκτης) και σημαντικότερη άνοδος προς τον υπόλοιπο κόσμο (+23 από +10 μονάδες), ενώ προς τις Βαλκανικές χώρες καταγράφεται αντίθετα πτώση του σχετικού ισοζυγίου (-4 από +11 μονάδες).

Σε επίπεδο επιμέρους τομέων στα Κεφαλαιουχικά Αγαθά ο σχετικός δείκτης μειώνεται, στα Καταναλωτικά παραμένει αμετάβλητος, ενώ στα Ενδιάμεσα σημειώνει οριακή βελτίωση. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά** παραμένει στα ίδια επίπεδα τον Ιούλιο, στις 78,7 μονάδες, χαμηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό επίπεδό του (86,3 μονάδες). Οι προβλέψεις για την παραγωγή στους προσεχείς μήνες χάνουν έδαφος, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται στις -7 μονάδες (από -3), ενώ αντίθετα οι αρνητικές εκτιμήσεις παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης κερδίζουν 3 μονάδες (στις -33 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Τα αποθέματα εκτιμώνται ως υψηλά για την εποχή από το 21% των επιχειρήσεων (23%), με το σχετικό δείκτη να κινείται ελαφρώς πτωτικά, στις +15 μονάδες. Στους δείκτες των εξαγωγών, η αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης υποδηλώνει μικρή βελτίωση, ενώ δεν καταγράφονται μεταβολές στις βραχυπρόθεσμες προβλέψεις των επιχειρήσεων και έτσι το σχετικό ισοζύγιο παραμένει στις +12 μονάδες. Οι αρνητικές

προβλέψεις για την απασχόληση επίσης διατηρούνται στα ίδια επίπεδα (στις -6 με -7 μονάδες), ενώ αναφορικά με τις τιμές, ο αποπληθωριστικός δείκτης εξομαλύνεται στις -9 μονάδες (από -15), με τη συντριπτική πλειονότητα των ερωτηθέντων (82%) να αναμένει εκ νέου σταθερότητα. Στα ερωτήματα τριμήνου τέλος, μικρή άνοδος σημειώνεται στις νέες παραγγελίες (-1 από -6 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ παραμένει στα ίδια σχεδόν επίπεδα, στο 36%, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι η δραστηριότητά τους διεξάγεται απρόσκοπτα. Τέλος, σε σχέση με τη μέτρηση Απριλίου, βελτιώνονται σημαντικά οι προβλέψεις για τις εξαγωγές προς την ΕΕ και τις λοιπές χώρες και υποχωρούν οι αντίστοιχες προβλέψεις προς τα Βαλκάνια.

Πτωτική είναι η τάση στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 65,8 μονάδες (από 69,6 μονάδες), αισθητά υψηλότερα έναντι της αντίστοιχης περυσινής περιόδου (51,7 μονάδες). Με εξαίρεση τις εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων, όπου ο σχετικός δείκτης αποκλιμακώνεται στις +9 μονάδες τον Ιούλιο (από +12), οι υπόλοιποι δείκτες δραστηριότητας επιδεινώνονται: οι προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες καταγράφουν απώλειες 9 μονάδων (στις -19 ο δείκτης), ενώ βαίνουν φθίνουσες και οι ήδη εξαιρετικά χαμηλές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση (στις -72 από -67 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Οι δείκτες που εξετάζουν την εξαγωγική δραστηριότητα, τόσο το τρέχον επίπεδό της, όσο και τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της, καταγράφουν αμφότεροι επιδείνωση. Ως προς την απασχόληση, το αρνητικό ισοζύγιο, παρότι αποκλιμακώνεται αρκετά, παραμένει αρκετά χαμηλό, στις -24 μονάδες (από -39), ενώ στο πεδίο των τιμών, οι προσδοκίες ανόδου σχεδόν ισοσκελίζονται από τις προβλέψεις αποκλιμάκωσης. Εξάλλου, διευρύνεται στο 17% (από 6%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που θεωρεί την παραγωγική δραστηριότητά του απρόσκοπτη, με βασικό εμπόδιο για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις να παραμένει η ανεπάρκεια ζήτησης (48%). Ως προς τις νέες παραγγελίες, ο σχετικός δείκτης βελτιώνεται τον Ιούλιο σε σχέση την προηγούμενη μέτρηση, αλλά παραμένει χαμηλά (-24 από -41 μονάδες), ενώ τέλος, κατακόρυφη άνοδο σημειώνει ο δείκτης προβλέψεων για εξαγωγές προς την ΕΕ και τις λοιπές χώρες.

Οριακά ανοδική είναι η εξέλιξη των επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ενδιάμεσα Αγαθά** τον Ιούλιο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, καθώς ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις 70,9 μονάδες, επίδοση που υπολείπεται ελαφρά της αντίστοιχης περυσινής (74,3 μονάδες). Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, πτώση καταγράφεται στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής, όπου το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται στις -23 μονάδες (από -17 μονάδες), στη χειρότερη επίδοση των τελευταίων 2½ ετών. Μικρή επιδείνωση καταγράφεται και στα αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση (στις -66 από -63 μονάδες). Αντιθέτως, μεγάλη αποκλιμάκωση σημειώνεται στα αποθέματα των σχετικών εκτιμήσεων (στις -2 από +12 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι αρνητικές εκτιμήσεις για το τρέχουσα πορεία των εξαγωγών και οι θετικές προβλέψεις για τη μελλοντική εξέλιξή τους επιδεινώνονται αμφότερες. Στον αντίποδα, το ελλειμματικό ισοζύγιο στις προβλέψεις για την απασχόληση μεταβάλλεται θετικά, στις -21 μονάδες (από -30). Ως προς τις τιμές, στο σχετικό δείκτη κυριαρχούν ασθενώς οι προσδοκίες αποκλιμάκωσης. Τέλος, στα ερωτήματα τριμήνου, οι νέες παραγγελίες κινούνται σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον Απρίλιο (στις -19 από -10 μονάδες το ισοζύγιο) και

ταυτόχρονα περιορίζεται σημαντικά, στο 12% (από 20%), το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του. Στις τριμηνιαίες προβλέψεις για τις εξαγωγές, οι σχετικοί δείκτες καταγράφουν έντονη αρνητική μεταβολή προς κάθε προορισμό, χάνοντας τη δυναμική του προηγούμενου τριμήνου.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Συνεχίζεται η βελτίωση, κυρίως λόγω προσδοκιών στα Δημοσία Έργα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές παραμένει σε ανοδική τροχιά και διαμορφώνεται 6 μονάδες υψηλότερα, στις 46,3 μονάδες, αρκετά πάνω σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό του επίπεδο (28,8 μονάδες). **Στις βασικές συνιστώσες του δείκτη, οι δυσμενείς προβλέψεις των επιχειρήσεων αφενός για τις προγραμματισμένες τους εργασίες, αφετέρου για τις εξελίξεις προσεχώς στην απασχόλησή τους, αμβλύνονται τον Ιούλιο, παραμένοντας ωστόσο σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Αυτές οι τάσεις παρουσιάζονται και είναι ισχυρές μόνο στις Κατασκευές Δημοσίων Έργων, από τις οποίες προέρχεται η βελτίωση των προσδοκιών στο σύνολο του τομέα.** Αναλυτικότερα, ο εξαιρετικά χαμηλός δείκτης του *προγράμματος εργασιών* κερδίζει 9 μονάδες και διαμορφώνεται στις -74 μονάδες, με το 79% πάντως των επιχειρήσεων να εκτιμά χαμηλότερα επίπεδα εργασιών στο επόμενο διάστημα και μόλις 5% να προσδοκά το αντίθετο. Οι δυσμενείς προβλέψεις για την απασχόληση του τομέα υποχωρούν ηπιότερα (στις -38 από -41 μονάδες ο δείκτης), ενώ εντυπωσιακή είναι η αποκλιμάκωση κατά 21 μονάδες των αρνητικών εκτιμήσεων για την *τρέχουσα πορεία των εργασιών* των επιχειρήσεων (στις -32 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Σε ότι αφορά τους μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας, οι επιχειρήσεις εκτιμούν οριακή άνοδό τους, στους 9,1 μήνες (από 8,9), ενώ ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες παραμένουν κυρίαρχες, εκφραζόμενες από το 43% των επιχειρήσεων (από 37%). Τέλος, διευρύνεται στο 13% (από 2%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία, με το 39% να επισημαίνει την ανεπαρκή χρηματοδότηση και το 30% τη χαμηλή ζήτηση ως βασικό εμπόδιο στη δραστηριότητά του, ενώ ένα 19% δηλώνει ως κυριότερα προσκόμματα παράγοντες όπως η γενική κατάσταση της χώρας και η ύφεση, η γραφειοκρατία, η αβεβαιότητα των εκλογών και η πολιτική αστάθεια, οι μεγάλες εκπτώσεις, οι καθυστερήσεις πληρωμών και οι οφειλές του Δημοσίου, η υψηλή φορολογία, η αναστολή μεγάλων έργων κ.α.

Στους επιμέρους κλάδους σημειώνονται τα εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** κινείται τον Ιούλιο αντίθετα σε σχέση με την άνοδο του προηγούμενου μήνα, υποχωρώντας στις 21,8 μονάδες, κοντά στο επίπεδο που βρισκόταν τον Μάιο, χαμηλότερα και έναντι της αντίστοιχης περυσινής τιμής του (στις 33,7 μονάδες). Τα βασικά μεγέθη που συγκροτούν τον δείκτη βρίσκονται σε πολύ χαμηλό επίπεδο ή/και κινούνται έντονα πτωτικά: οι σχεδόν καθολικά αρνητικές προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις προγραμματισμένες εργασίες τους μεταβάλλονται ελάχιστα και διαμορφώνονται στο 89%, ενώ είναι πλέον πολύ μικρό το ποσοστό όσων αναμένουν άνοδο εργασιών (από 3%). Στην πτώση του συνολικού δείκτη συμβάλλει και η επιδείνωση των προσδοκιών για την απασχόληση του κλάδου, καθώς το 67% (από 55%) αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας (στις -66 από -54 μονάδες ο σχετικός δείκτης).

Περνώντας στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι πολύ χαμηλές εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων διευρύνονται κατά 6 μονάδες (στις -76 μονάδες ο δείκτης), ενώ η εξασφαλισμένη δραστηριότητα παραμένει σχεδόν αμετάβλητη στους 3,5 μήνες. Ως προς την τάση στις τιμές του κλάδου στο επόμενο διάστημα, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες επικρατούν στο 46% των επιχειρήσεων (έναντι 41% τον Ιούνιο), με καμία επιχείρηση για δεύτερο κατά σειρά μήνα να μην αναμένει άνοδο. Τέλος, μόλις το 2-3% των ερωτηθέντων δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του, όπως γίνεται σταθερά από τις αρχές του έτους, με το 54% να δηλώνει τη χαμηλή ζήτηση, το 25% την ελλιπή χρηματοδότηση και το 1/5 τους λοιπούς συγκυριακούς παράγοντες ως τα βασικότερα εμπόδια στην ομαλή λειτουργία του.

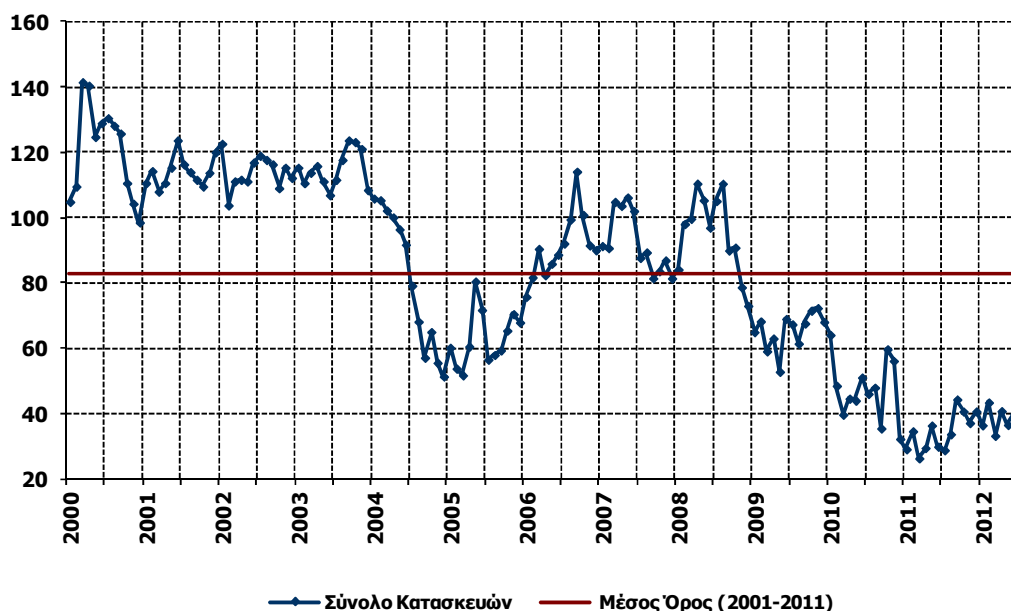
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Κατασκευές (1996-2006=100)			Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011			
	26,3 Μαρτ-11	123,8 Σεπ-03	83,1	92,5	95,3	65,5	47,4	34,2			
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
29,1	34,6	26,3	29,4	36,4	29,9	28,8	33,7	44,3	40,6	37,1	40,7
2012											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
36,4	43,4	33,2	40,8	36,5	40,0	46,3					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, μετά από ένα δίμηνο υποχώρησης, σημειώνει τον Ιούλιο κατακόρυφη άνοδο, στις 61,9 μονάδες (από 46,2), που είναι η καλύτερη επίδοση του τελευταίου 1½ έτους. Οι προβλέψεις για τις

προγραμματισμένες εργασίες των επιχειρήσεων, παρότι παραμένουν αρκετά δυσμενείς, αμβλύνονται αισθητά (στις -65 από -82 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ έδαφος κερδίζουν και οι προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -21 μονάδες (από -33). Το στοιχείο όμως που παρουσιάζει θεαματική άνοδο τον Ιούλιο είναι οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων, με το σχετικό ισοζύγιο να βελτιώνεται κατά 36 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -6 μονάδες. Στις τιμές, το 42% των επιχειρήσεων αναμένει μείωση και το 28% (από 14%) άνοδο τους στο επόμενο διάστημα. Ολοκληρώνοντας, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία διευρύνεται σημαντικά, στο 19% (από 1%), αντανακλώντας τις λιγότερο δυσμενείς επιδόσεις και στους υπόλοιπους δείκτες. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 47% δηλώνουν τη χαμηλή χρηματοδότηση, το 16% τη χαμηλή ζήτηση, και ένα 18% τους υπόλοιπους συγκυριακούς παράγοντες ως βασικότερα προσκόμματα στην επιχειρηματική λειτουργία τους.

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: *Ελαφρά ανάκαμψη των επιχειρηματικών προσδοκιών*

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** κερδίζει έδαφος τον Ιούλιο και διαμορφώνεται στις 62,7 μονάδες, στην καλύτερη επίδοσή του από τον Οκτώβριο του περασμένου έτους, ανώτερη και σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή τιμή του (56,9 μονάδες). **Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, καταγράφεται σε όλες μικρή βελτίωση, καθώς μετά τις εκλογές φαίνεται να υπήρξε κάποια κινητικότητα, ενώ και η περίοδος των θερινών εκπτώσεων φαίνεται να μπορεί να τονώσει τη ζήτηση, τουλάχιστον σε ορισμένους κλάδους.** Αναλυτικότερα, οι έντονα αρνητικές *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις* περιορίζονται, με το σχετικό δείκτη να παραμένει χαμηλά, στις -53 μονάδες (από -58), καθώς ένα 65% των επιχειρήσεων αναφέρει μειωμένες πωλήσεις (από 70%) και ένα 11-12% το τελευταίο δίμηνο δηλώνει το αντίθετο. Στις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα*, το σχετικό ισοζύγιο περιορίζεται στις -2 μονάδες (από +1), υποδηλώνοντας χαμηλά για την εποχή αποθέματα, ενώ οι προβλέψεις για την *εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο*, αν μεταβάλλονται θετικά, παραμένουν σε πολύ χαμηλά επίπεδα (στις -42 από -49 μονάδες ο σχετικός δείκτης), με το 54% των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση (από 58%) και ένα 12% (από 9%) να προβλέπει άνοδο. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ο αρνητικός δείκτης στις παραγγελίες προς προμηθευτές περιορίζεται επίσης, στις -49 μονάδες (από -54), ενώ ως προς την απασχόληση του τομέα, το 32% των επιχειρήσεων προβλέπει μείωση (από 25%) και καμία επιχείρηση, καθόλη τη διάρκεια του έτους, δεν αναμένει άνοδο. Τέλος, ως προς τις τιμές, ο σχετικός αποπληθωριστικός δείκτης διατηρείται χαμηλά, αν και περιορίζεται ελαφρά στις -29 μονάδες (από -35), με το 34% των επιχειρήσεων να αναμένει νέα πτώση τιμών (από 42%).

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** επιδεινώνονται, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 80,9 μονάδες, επίδοση χαμηλότερη από την αντίστοιχη περσινή (87,5 μονάδες). Οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να είναι οριακά μόνο αρνητικό (-1 από -7 μονάδες), ενώ ανοδικά κινείται και ο δείκτης των προβλεπόμενων πωλήσεων, στην καλύτερη φετινή του επίδοση (-3 από -19

μονάδες). Αντίθετα, τα αποθέματα διογκώνονται για πρώτη φορά φέτος. Οι αρνητικές προβλέψεις παραγγελιών προς τους προμηθευτές περιορίζονται, με τις επιχειρήσεις που κρίνουν ότι αυτές θα αυξηθούν να είναι μόνο 10%. Σε όρους απασχόλησης του κλάδου, 9 στις 10 επιχειρήσεις εμπορικές επιχειρήσεις προβλέπουν εκ νέου σταθερότητα στις θέσεις εργασίας το επόμενο τρίμηνο και το υπόλοιπο 1/10 αναμένει μείωση. Τέλος, σε σχέση με τις τιμές, ο σχετικός αρνητικός δείκτης εξομαλύνεται στις -15 μονάδες (από -35).

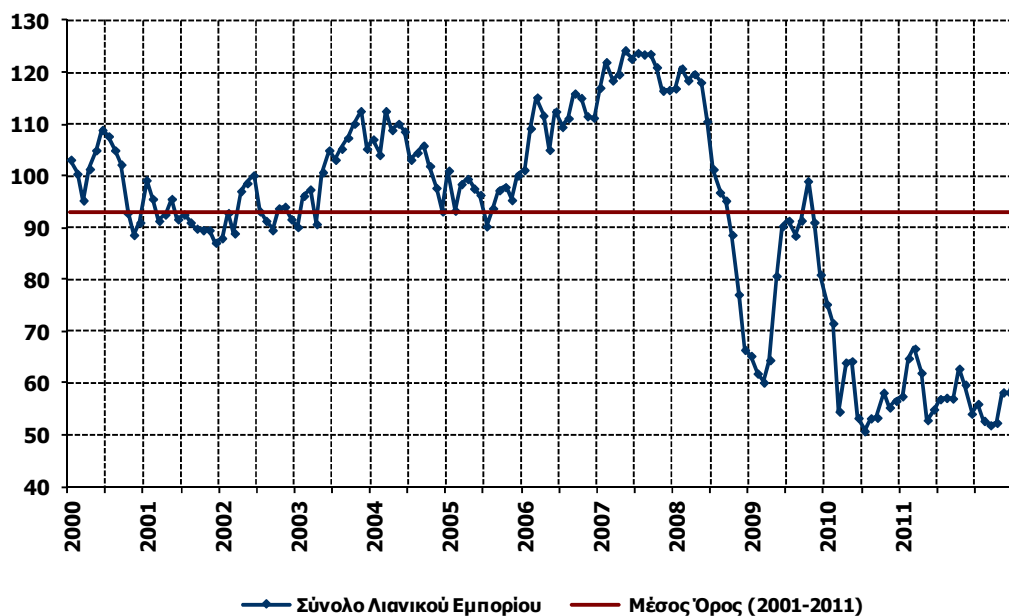
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

		Μέσος όρος									
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)	Min	Max	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011			
	50,8	124,3	92,9	120,8	102,5	80,4	59,2	58,9			
	Ιουλ-10	Μαι-07									
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
57,5	64,8	66,7	62,0	52,9	55,0	56,9	57,2	57,1	62,8	59,7	54,1
2012											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
56,0	52,7	51,9	52,4	58,2	58,2	62,7					

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Μετά την έντονη πτώση του Ιουνίου, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, σκαρφαλώνει τον Ιούλιο κοντά στα επίπεδα του Μαΐου, στις 73,4 μονάδες (από 49,3 μονάδες), στην καλύτερη επίδοση από τον Απρίλιο του 2011. Οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις το τρέχον τρίμηνο βελτιώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -39 μονάδες, ενώ ανάλογη είναι η ανάκαμψη και στις βραχυπρόθεσμες προβλέψεις για τις πωλήσεις (στις -29 από -72 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Στα αποθέματα, το 13% των

επιχειρήσεων αναφέρει υψηλό και το 83% κανονικό για την εποχή επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα περιορίζεται κατά το ήμισυ το αρνητικό ισοζύγιο στις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο διάστημα (-40 από -81 μονάδες). Αντίστοιχη άνοδος καταγράφεται και σε όρους απασχόλησης (στις -29 από -73 μονάδες ο δείκτης), ενώ τέλος, ως προς τις τιμές, οι κυρίαρχες αποπληθωριστικές προσδοκίες εξομαλύνονται, αφού υιοθετούνται από τα 3/10 των επιχειρήσεων, με το 8% να αναμένει αντίθετα άνοδο τιμών.

Μικρή πτώση σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού**, καθώς ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται 4 μονάδες χαμηλότερα, στις 63,5 μονάδες, ανώτερα πάντως σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή τιμή του (50,6 μονάδες). Αν και ο δείκτης των αποθεμάτων καταγράφει έντονη αποκλιμάκωση (στις -19 μονάδες από μηδενικό ισοζύγιο) υποδηλώνοντας ρευστοποιήσεις, σημειώνεται αισθητή μείωση τόσο στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις (στις -48 από -33 μονάδες ο δείκτης), όσο και στις προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (στις -59 από -43 μονάδες ο δείκτης). Σε σχέση με τις προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, ο έντονα αρνητικός δείκτης βελτιώνεται κατά 10 μονάδες, αλλά παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα (στις -55 μονάδες), ενώ στις προβλέψεις για την απασχόληση καμία επιχείρηση και πάλι δεν αναμένει άνοδο, με το 47% (από 50%) να προβλέπει πτώση. Τέλος, στις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα (στις -25 από -28 μονάδες ο δείκτης).

Έκπληξη προκαλεί η βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 10 μονάδες υψηλότερα, στις 63,5, σε ελαφρώς ανώτερα μάλιστα επίπεδα συγκριτικά με τα αντίστοιχα περσινά (61,1 μονάδες). Αν και οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις των επιχειρήσεων παραμένουν έντονα αρνητικές, σημειώνουν άνοδο 12 μονάδων (στις -62 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ αμβλύνονται και οι έντονα αρνητικές προβλέψεις για τις πωλήσεις, φθάνοντας στις -37 μονάδες (από -53). Το ισοζύγιο των αποθεμάτων υποχωρεί κατά το ήμισυ, στις +4 μονάδες, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο παραμένουν υποτονικές (στις -48 από -57 μονάδες ο δείκτης). Σε επίπεδο απασχόλησης του κλάδου, η απαισιοδοξία κυριαρχεί, σύμφωνα με τη συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων (73% από 78%), με μηδενικό ποσοστό υιοθέτησης ανοδικών προβλέψεων. Τέλος, ως προς τις τιμές, υπερισχύουν σταθερά οι προβλέψεις αποκλιμάκωσής τους (-25 από -20 μονάδες το ισοζύγιο).

Μετά από ένα δίμηνο ήπιας ανόδου, τον Ιούλιο οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα** περιορίζονται, με το σχετικό δείκτη να χάνει τις 6 μονάδες που κέρδισε τον Ιούνιο και να επανέρχεται στις 51,5 μονάδες, υψηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής, πολύ χαμηλής τιμής του (35,5 μονάδες). Στα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις και οι προβλέψεις των πωλήσεων διορθώνουν την ανάκαμψη του Ιουνίου και χάνουν από 10 και 30 μονάδες αντίστοιχα, με τους σχετικούς δείκτες να κινούνται στις -70 και -72 μονάδες, ενώ τα αποθέματα επανέρχονται σε αρνητικά επίπεδα (στις -19 από +2 μονάδες ο δείκτης). Οι δυσμενείς προβλέψεις για παραγγελίες προς προμηθευτές χάνουν επίσης τις 10 μονάδες του Ιουνίου (στις -50 μονάδες ο δείκτης), ενώ ως προς την απασχόληση, ένα 93% δεν αναμένει ιδιαίτερες αλλαγές στο επόμενο διάστημα, με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις του κλάδου να προβλέπουν επιδείνωση.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Αμετάβλητος σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα ο δείκτης

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** δεν μεταβάλλεται τον Ιούλιο από τις 53 μονάδες, παραμένοντας έτσι στα ιστορικά χαμηλά επίπεδά του. **Αν και οι απαισιόδοξες προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης του επόμενου τριμήνου αμβλύνονται ελαφρά, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και την εξέλιξη της ζήτησης επιδεινώνονται, αντανακλώντας την υποτονική δραστηριότητα του τελευταίου τριμήνου.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των προβλέψεων για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου διαμορφώνεται στις -31 μονάδες (από -38), ενώ από 4 μονάδες χάνουν αμφότερες οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (-32) και οι αντίστοιχες για την τρέχουσα δραστηριότητα των επιχειρήσεων. Η εξέλιξη της απασχόλησης στον τομέα παραμένει δυσμενής, με το 36% των επιχειρήσεων να αναμένει εκ νέου μείωση των θέσεων εργασίας και μόλις ένα 4% να προσδοκά άνοδο. Ως προς τις τιμές, η αποπληθωριστική τάση κυριαρχεί, αν και εξομαλύνεται ελαφρά, με το 1/4 των επιχειρήσεων να αναμένει νέα πτώση. Τέλος, παραμένει για τρίτο κατά σειρά μήνα στο 11% το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 44% να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 26% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 16% παράγοντες όπως η γενική οικονομική κατάσταση και η ύφεση, η πολιτική αστάθεια, οι έκτακτες εισφορές, η καθυστέρηση εισπράξεων Δημοσίου, η έλλειψη ρευστότητας κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια** ανακάμπτουν για δεύτερο κατά σειρά μήνα, με το σχετικό δείκτη να κερδίζει 10 μονάδες και να διαμορφώνεται στις 88,2, σε κατώτερα πάντως επίπεδα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (94,9 μονάδες). Η άνοδος αυτή, λόγω θερινής τουριστικής περιόδου, οφείλεται στη βελτίωση των τρεχουσών πωλήσεων και των προβλεπόμενων εντός τριμήνου πωλήσεων του κλάδου, με τους σχετικούς δείκτες να διαμορφώνονται αντίστοιχα στις +6 και -6 μονάδες (από -9 και -21 αντίστοιχα). Οριακή θετική μεταβολή καταγράφει και ο δείκτης της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων (-8), ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία, ο αρνητικός δείκτης των προβλέψεων για την απασχόληση παραμένει στα ίδια επίπεδα (-15), με το 85% των επιχειρήσεων του κλάδου να προβλέπουν σταθερότητα και το 17% μείωση. Σε επίπεδο τιμών, οι προσδοκίες αποκλιμάκωσης εξομαλύνονται, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -10 μονάδες (από -19), ενώ τέλος, αυξάνεται ελαφρά στο 16% (από 10%) το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία, με τα 3/5 των επιχειρήσεων να κρίνουν ως βασικότερο επιχειρηματικό εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 15% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 7% άλλους παράγοντες.

Βελτιώνονται και οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Τουριστικά Πρακτορεία** τον Ιούλιο, αυξανόμενες κατά 10 μονάδες, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις 83,2 μονάδες, χαμηλότερα όμως σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή τιμή του (92,2 μονάδες). Ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων δεν μεταβάλλεται από τις -15 μονάδες του Ιουνίου, με την άνοδο του συνολικού δείκτη να εκπορεύεται από τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (-31 από -46 μονάδες το ισοζύγιο) και την άμβλυνση του αρνητικού δείκτη

για την προβλεπόμενη ζήτηση (0 από -15 μονάδες το ισοζύγιο). Οι προοπτικές για την απασχόληση κερδίζουν επίσης έδαφος, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να περιορίζεται κατά το ήμισυ (-8 μονάδες), ενώ στις τιμές, το 77% των επιχειρήσεων (από 54%) προβλέπει σταθερότητα και οι υπόλοιπες μείωση. Τέλος, το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν απρόσκοπτη δραστηριότητα παραμένει αμετάβλητο στο 23%, με το 1/3 να δηλώνει αμφότερες την ανεπάρκεια ζήτησης και κεφαλαίων κίνησης ως σημαντικότερα εμπόδια και το 1/10 τους λοιπούς συγκυριακούς παράγοντες.

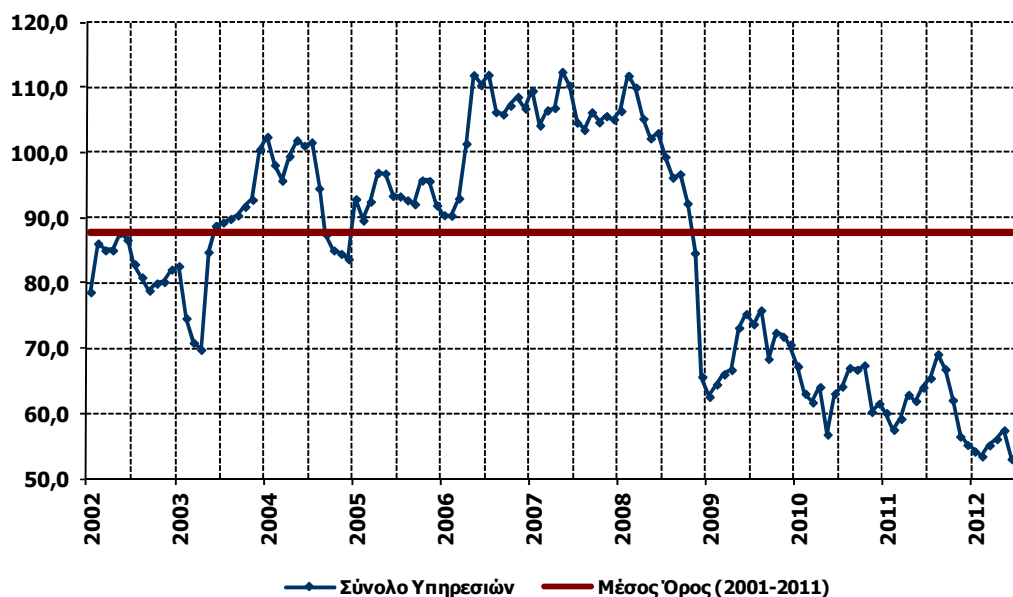
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Υπηρεσίες (1998-2006=100)		Μέσοι όροι										
		Min 53,4 Φεβ-12	Max 122,5 3 ^ο τριμ 01	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011			
2011												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
60,1	57,5	59,2	62,9	61,9	64,0	65,4	69,1	66,8	62,1	56,5	55,2	
2012												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
54,2	53,4	55,2	56,1	57,4	53,0	52,9						

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Περαιτέρω πτώση των επιχειρηματικών προσδοκιών καταγράφουν οι **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες** τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, στις 36,4 μονάδες (από 47,9). Από τους κύριους δείκτες δραστηριότητας, το αρνητικό ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των

επιχειρήσεων χάνει 27 μονάδες και διαμορφώνεται στις -67 μονάδες, ενώ σημαντική πτώση σημειώνεται και στην τρέχουσα ζήτηση των υπηρεσιών του κλάδου (-50 από -43 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Ως προς τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση, ο σχετικός αρνητικός δείκτης διολισθαίνει και αυτός τον Ιούλιο κατά 10 μονάδες (-40), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, το 42% των επιχειρήσεων (από 29%) διατηρεί απαισιόδοξες προβλέψεις για την απασχόληση, με το 8% να αναμένει άνοδο της. Στις τιμές, τα 2/3 των ερωτηθέντων αναμένουν μείωση και καμία επιχείρηση σταθερά από τις αρχές του έτους δεν προβλέπει άνοδο. Τέλος, το 7% (από 12%) των ερωτηθέντων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, το 21% αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης, το 54% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 18% παράγοντες που συνδέονται με τη τρέχουσα συγκυρία ως τα βασικότερα λειτουργικά προσκόμματα.

Μετά την πτώση του δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών τον προηγούμενο μήνα σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), τον Ιούλιο η μεγάλη αυτή πτώση διορθώνεται και ο δείκτης επανακάμπτει από τις 28,7 στις 45,9 μονάδες, χαμηλότερα έναντι της περσινής τιμής του (59,8). Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, όλες μεταβάλλονται θετικά: οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και εκείνες για την τρέχουσα ζήτηση κερδίζουν αντίστοιχα περί τις 20 μονάδες (-52 και -43 μονάδες τα σχετικά ισοζύγια), ενώ και στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση, ο σχετικός δείκτης ανέρχεται στις -23 μονάδες (από -49). Ως προς τις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου, αυτές δεν μεταβάλλονται από τις -36 μονάδες του σχετικού ισοζυγίου, ενώ στο πεδίο των τιμών, ο σχετικός δείκτης «βουτά» στις -30 μονάδες (από -6). Τέλος, διπλασιάζεται στο 32% το ποσοστό των επιχειρήσεων του κλάδου που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με τα 2/5 να αναφέρουν την ανεπαρκή ζήτηση ως σημαντικότερο εμπόδιο, το 11% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 18% την τρέχουσα οικονομική κατάσταση ως τα σημαντικότερα επιχειρηματικά κωλύματα του κλάδου.

Ανοδικά, για τρίτο διαδοχικό μήνα κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού** τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να ανέρχεται στις 45,9 μονάδες (από 38,6), ελαφρώς κατώτερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή του τιμή (53 μονάδες). Στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα, ο σχετικός δείκτης καταγράφει μικρή μείωση (-48 από -45 μονάδες), η οποία όμως υπερακοντίζεται από τη βελτίωση των αρνητικών μεταβλητών στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα και τις προβλέψεις για τη μελλοντική ζήτηση του κλάδου (στις -52 από -58 και στις -13 από -39 μονάδες οι σχετικοί δείκτες). Οι προβλέψεις για την απασχόληση μαρτυρούν λιγότερες απαισιόδοξες προβλέψεις (29% από 42% και περισσότερες αισιόδοξες (19% από 3%), ενώ ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προβλέψεις περιορίζονται ελαφρά, αν και παραμένουν με διαφορά οι κυρίαρχες, αφού υιοθετούνται από τα 2/5 των επιχειρήσεων, έναντι 6% που προβλέπει άνοδο τιμών. Τέλος, το 23% (από 18%) των επιχειρήσεων αναφέρει ανεμπόδιστη λειτουργία, ενώ οι μισές επιχειρήσεις επισημαίνουν την ανεπάρκεια ζήτησης, το 1/5 την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 7% τη δύσκολη οικονομική συγκυρία ως βασικότερα λειτουργικά προσκόμματα.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: Ιούλιος 2012

Περαιτέρω άνοδος της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης βελτιώνεται και τον Ιούλιο, για πέμπτο κατά σειρά μήνα, και διαμορφώνεται στις -64,7 μονάδες (από -70,4), στην υψηλότερη επίδοση της τελευταίας διετίας. **Ο ρόλος του εκλογικού κύκλου διατήρησε την ιστορική του τάση που θέλει κάθε φορά που πλησιάζουν εκλογές την ανάκαμψη των προσδοκιών των πολιτών – καταναλωτών. Υπάρχουν προσδοκίες για αλλαγή στην εφαρμοζόμενη πολιτική, ενώ είναι σαφές ότι και η ίδια η άρση της κυβερνητικής αδράνειας των προηγούμενων μηνών επηρεάζει θετικά την καταναλωτική εμπιστοσύνη. Ωστόσο έχει επίσης ιστορικά επιβεβαιωθεί η μετεκλογική υποχώρηση αυτής της αισιοδοξίας, καθώς μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση οι αβεβαιότητες παραμένουν και αφορούν τον προσανατολισμό και τη θέση της χώρας στο διεθνές περιβάλλον.** Άλλωστε, οι Έλληνες παραμένουν οι πιο απαισιόδοξοι ευρωπαίοι, ενώ ακολουθούν σταθερά η Κύπρος, η Πορτογαλία, η Ουγγαρία και η Βουλγαρία. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη κινείται ανοδικά σε 12 ευρωπαϊκές χώρες τον Ιούλιο, ενώ θετικοί δείκτες καταγράφονται εκ νέου στην Φινλανδία, την Σουηδία και την Δανία. Αναλυτικότερα για την Ελλάδα:

■ Αισθητή υποχώρηση των αρνητικών προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Οι αρνητικές προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών τον Ιούλιο για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες αμβλύνονται περαιτέρω, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -54,5 μονάδες (από -62,9). Το 20% (από 12%) των καταναλωτών κρίνει ότι το επόμενο διάστημα η οικονομική τους κατάσταση δεν θα μεταβληθεί, ενώ υπάρχει και ένα 8% (από μηδενικό ποσοστό) που θεωρεί ότι θα βελτιωθεί ελαφρά. Οι σχετικοί δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -9,0 και -10,3 μονάδες.

■ Περιορίζονται και οι έντονα δυσοίωνες προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Αντίστοιχη εξέλιξη καταγράφεται και στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο, με το σχετικό δείκτη να κερδίζει 4 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -57,6 μονάδες, στην καλύτερη επίδοση των τελευταίων 2 ετών. Το ποσοστό των καταναλωτών που προβλέπουν ελαφρά ή αισθητή βελτίωση διπλασιάζεται στο 12%, ενώ οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -26,6 και -27,9 μονάδες.

■ Πτώση της πρόθεσης για αποταμίευση

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες τον Ιούλιο υποχωρεί κοντά στην ιστορικά χαμηλή επίδοση του Μαΐου, στις -79,8 μονάδες. Το 81% (από 79%) από τα ελληνικά νοικοκυριά δεν θεωρεί καθόλου πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, ενώ το 7% (από 8%) τη θεωρεί αρκετά πιθανή. Οι αντίστοιχοι αρνητικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη περιορίζονται ελαφρά στις -9,6 και -11,2 μονάδες.

■ Σημαντικά εξασθενημένες οι απαισιόδοξες προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες βελτιώνεται για τρίτο κατά σειρά μήνα, κερδίζοντας 12 μονάδες τον Ιούλιο και φθάνοντας στις 67 μονάδες. Το

ποσοστό των πολιτών που προβλέπει ότι η ανεργία θα αυξηθεί ελαφρά ή αισθητά περιορίζεται κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες στο 78%, ενώ το 9% (από 3%) προβλέπει το αντίθετο. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αυξάνονται στις +35,7 και +36,5 μονάδες.

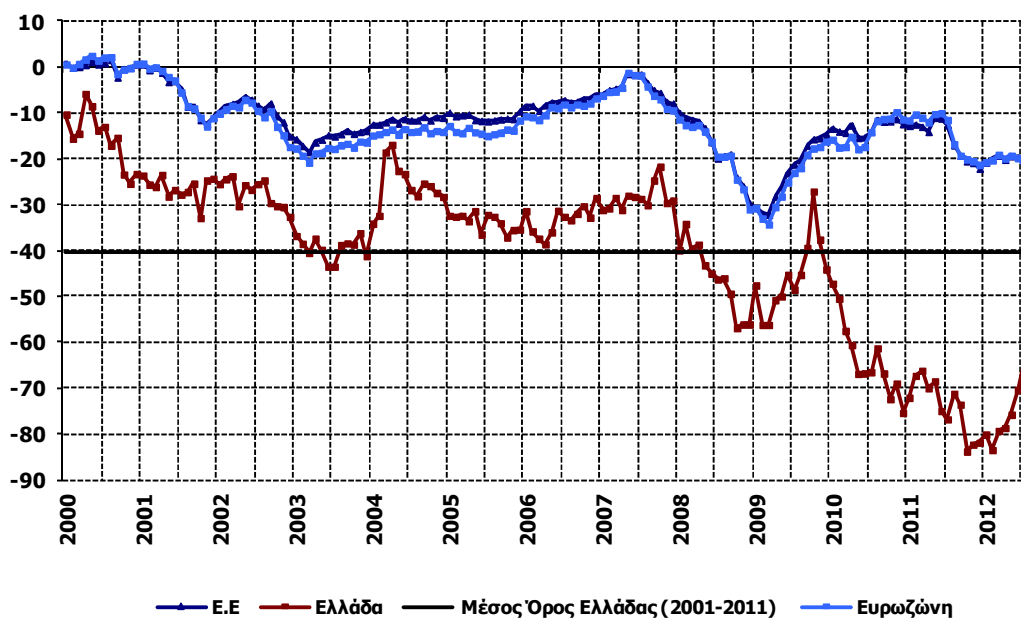
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-12,2	-4,5	-17,7	-23,1	-13,2	-15,6				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13,4	-5,2	-18,4	-24,8	-14,2	-14,6				
Ελλάδα	-83,8 Οκτ-11	-16,9 Απρ-04	-40,3	-28,5	-46,0	-45,7	-63,4	-74,1				
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-12,8	-12,5	-13,0	-14,1	-11,0	-11,2	-12,6	-17,0	-19,3	-20,5	-20,9	-22,1
Ευρωζώνη	-11,6	-10,3	-11,0	-12,0	-10,2	-10,0	-11,5	-16,8	-19,3	-20,1	-20,5	-21,3
Ελλάδα	-72,1	-67,3	-66,2	-70,0	-68,5	-75,0	-76,8	-71,2	-73,6	-83,8	-82,3	-81,9
2012												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-20,8	-20,1	-19,3	-20,2	-19,4	-19,7	-20,2					
Ευρωζώνη	-20,7	-20,3	-19,1	-19,9	-19,3	-19,8	-21,5					
Ελλάδα	-80,1	-83,5	-79,3	-78,7	-75,8	-70,4	-64,7					

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού όσων προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

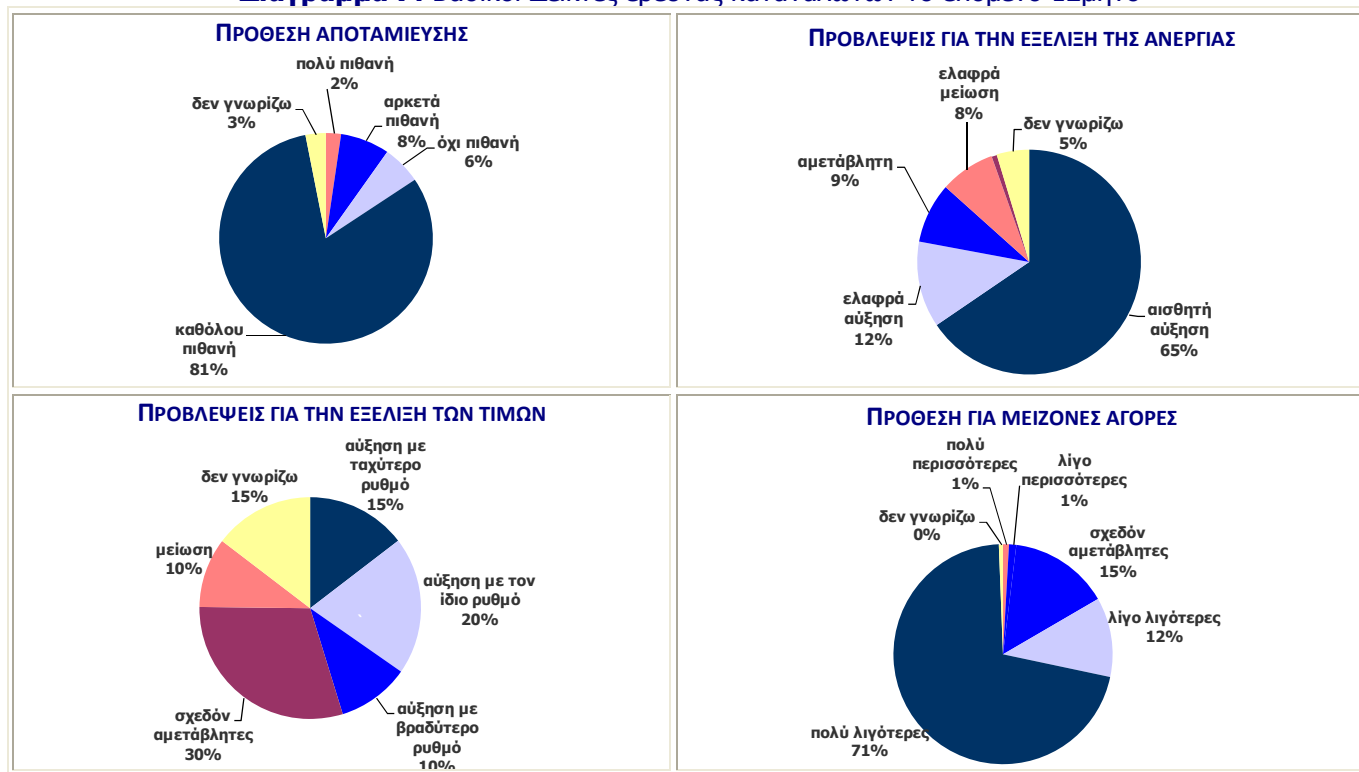
■ Σε ιστορικό χαμηλό οι προβλέψεις για μείζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) περιορίζεται σημαντικά τον Ιούλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -78,8 μονάδες (από -70,1). Το 83% των Ελλήνων καταναλωτών (από 81%) προβλέπει ότι θα προβεί σε πολύ ή λίγο λιγότερες δαπάνες, έναντι του 2% (από 4%) που δηλώνει το αντίθετο. Οι σχετικοί ευρωπαϊκοί δείκτες αυξάνονται οριακά στις -24,3 και -23,7 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.

■ Αναμενόμενη υποχώρηση τιμών

Ο δείκτης πρόβλεψης των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες καταγράφει περαιτέρω έντονη πτώση των 10 περίπου μονάδων και αυτόν το μήνα και διαμορφώνεται για πρώτη φορά σε αρνητικά επίπεδα, υποδηλώνοντας την ασθενή κυριαρχία των αποπληθωριστικών προσδοκιών από τους Έλληνες καταναλωτές. Έτσι, ο δείκτης καταγράφει ιστορικό χαμηλό στις -2,8 μονάδες, στη χαμηλότερη ευρωπαϊκή επίδοση. Το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν αύξηση τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό περιορίζεται στο 35% (από 41%), ενώ όσοι αναμένουν σταθερότητα αυξάνονται στο 30% (από 25%). Οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις +21,4 και +21,6 μονάδες.

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

Πηγή: IOBE

■ Άνοδος του ποσοστού εκείνων που «μόλις τα βγάζουν πέρα»

Στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» αυξάνεται ελαφρά στο 58% (από 56%), ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους περιορίζεται

στο 15% (από 18%). Το 10-11% των καταναλωτών το τελευταίο δίμηνο δηλώνει ότι αποταμιεύει λίγο ή πολύ, ενώ τέλος παραμένει στο 15% το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι έχουν χρεωθεί.

Τον Ιούλιο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται **τρία επιπρόσθετα** ζητήματα, σε τριμηνιαία βάση, τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικότερα:

- Η πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών κινείται ελαφρώς ανοδικά από τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα του Απριλίου, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 2 μονάδες υψηλότερα, στις -94,5 μονάδες. Οι σχετικοί δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη μεταβάλλονται οριακά θετικά, φθάνοντας στις -74,6 και -77,7 μονάδες αντίστοιχα. Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που δηλώνει ότι είναι αρκετά ή πολύ πιθανό να προβεί σε αγορά αυτοκινήτου το επόμενο 12μηνο αυξάνεται στο 2% (από 1%).
- Σε νέο διαδοχικό ιστορικά χαμηλό ρεκόρ διαμορφώνεται τον Ιούλιο η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να περιορίζεται στις -98,2 μονάδες (από -96,9). Η επίδοση αυτή είναι δυσμενέστερη από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι οποίοι μειώνονται οριακά στις -89,1 και -90,3 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Στην περιοχή κάτω του 1% κινείται το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνει ότι είναι πολύ πιθανό να προβεί σε αγορά/ κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο.
- Πτωτική σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα είναι τον Ιούλιο και η πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -88,8 μονάδες (από -88,1). Οι ευρωπαϊκοί δείκτες μειώνονται επίσης ήπια στις -58,5 και -61,0 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που δηλώνουν ότι είναι πιθανό να πραγματοποιήσουν σημαντικές σχετικές δαπάνες το επόμενο διάστημα περιορίζεται και άλλο στο 10% (από 12%).